RESIDENCE SUPERIEURE AU TONKIN
DEPOT LEGAL

NAM THỨ MƯỜI BẢY — SỐ 2521 — NGÀY THỨ NĂM 13 AOUT 1925

Trung Bắc Tân Văn

中北新聞

MỖI NGÀY RA MỘT SỐ

Toutes les lettres, réclamations et la rédaction doivent être adressées au Directeur
Fondateur : F. H. SCHNEIDER
Directeur : NGUYỄN-VĂN-VINH
Rédacteur en chef : PHẠM HỮU LỢI
Administrateur-gérant : NGUYỄN V. LỊCH
Adresse télégraphique : TRUNG BẮC TÂN VĂN HANOI
Téléphone n° 180

ANNONCES
Décomptées à raison de 2 lignes au cm. pour une insertion : 0$50 le cm.
Par contrat annuel : 0$25 le cm.
Par centimètre de surface : 0$14 le cm.
Réclame dans la 1re page : 2$ la ligne
Annonces judiciaires et légales : 1$80 le cm.
On traite à forfait pour les contrats importants.

TRƯỜNG TƯ

Trong khoảng mươi mười lăm năm gần đây, người mình đua đầy về đường tân-học càng ngày càng đông, trường công của nhà nước mỗi năm mỗi mở ra thêm mà cái số học-trò xin học lại cứ thấy mỗi năm mỗi nhiều mãi ra qua hơn cái số trường mới mở ra nhiều lắm, những trường công thật không có đâu đủ chỗ mà thu dụng cho hết được học-trò.

Mà cái thế tất-nhiên phải thế. Làm người tất phải có học, nhà có con tất phải cho con đi học, mới xứng cái lòng cha mẹ thương con; cứ lấy số trung-bình mà tính, mỗi nhà hai vợ chồng sinh ra được hai đứa con, trừ một nửa còn bé dại đương học ăn học nói chưa có thể cắp sách theo thầy, cũng mỗi nhà có được một cậu học-trò vào cái số phải kiếm trường thụ nghiệp theo như cái trình độ giáo-dục ở các nước văn-minh tiến-tiến, trẻ con đến tuổi khắp ai không đi học, suốt người trong nước không mấy người không biết chữ, thì một nước như nước ta, dân-số hơn hai mươi triệu người, ít nào cũng có năm sáu triệu trẻ con đến tuổi học, tức là năm sáu triệu học-trò tân bổ ở các trường công trường tư; nước mình tuy cái trình độ giáo-dục còn kém người xa, nhưng từ xưa đến nay vốn vẫn là một dân ham học, xưa kia con theo học Hán-học, không kể trường công của nhà nước, nào trường giám, nào trường tỉnh, nào trường giáo, trường huấn lập ra khắp chỗ cùng nơi, lại còn những trường tư của dân-gian lập lấy, tự đon lấy thầy, tự trả lấy học phí, không làng nào xóm nào không có được đến ba bốn trường, tiếng đọc sách giọng bình văn ran khắp cả tới các nang cùng ngõ hẻm; bây giờ cung đem nét cai tổng nam học ấy mà khuynh hướng cả vào một đường tân-học, trong cái số năm sau triệu trẻ con đến tuổi học ra lại chẳng có được một số chắc là hai ba triệu học-trò cần học cần phải có trường đủ để thu dụng, trường công của nhà nước vẫn mở them ra nhiều, nhưng nhiều thì nhiều chứ quyết chửa làm sao thu dụng nổi năng triệu học-trò như thế được.

Học-trò nhiều mà trường công chưa đủ thì sự nhu yếu trong xã-hội thế tất phải gọi đến trường tư. Việc gì chẳng vậy, chính-phủ phải mưu cho nhân-dân đã hẳn, mà nhân-dân cũng cần phải biết tự mưu, nhất là về việc giáo-dục là một việc rất cần thiết, rất quan trọng cho các nhà có con có em, dạy con với nuôi con cũng đều là cái nghĩa-vụ của người làm cha mẹ không thể nhãng bỏ được : cái nghĩa-vụ dạy con không thể nhãng bỏ được, mà trường công chưa có đủ chỗ cho con em mình vào học, chẳng lo sáng lập ra trường tư, tán trợ cho trường tư thì làm thế nào. Việc giáo-dục ở trong xứ ta bây giờ trường tư quả là thích thời mà không thể thiếu được nữa vậy.

Song, đối phải cần ăn mà cứ nói ăn không thì làm sao cho đỡ đói được; khát phải tìm uống mà cứ nói uống không thì làm sao cho khỏi khát được; việc giáo-dục ở trong xứ ta bây giờ cần phải có mở thêm trường tư dạy, mà nếu trường chẳng ra trường có xác không hồn, có danh không thực, thì có bỏi cho sự giáo-dục được tí gì! Ta bây giờ cần có trường tư dạy học cho nhiều, mà đã mở trường tư thì có mở cho được thật hoàn toàn hãy nên nở.

Một cái trường tư mở như thế nào mới gọi là hoàn toàn được? Theo cái phương-pháp giáo-dục tại đức dục, trí-dục, thể-dục là ba điều cốt từ trong việc giáo dục thời nay, trường học nào mà làm trọn được ba điều ấy tức là một trường học hoàn toàn vậy; trường công vậy mà trường tư cũng vậy. Trước hết là phải có thầy cho thật giỏi; ông thầy như cái khuôn mà học trò tức là những miếng đất chịu trong cái khuôn ấy; ông thầy như thuốc nhuộm mà học trò tức là những chất trắng chịu nhuộm trong thứ thuốc ấy; đức hạnh của học-trò tốt hay xấu, trí-thức của học trò cao hay thấp là toàn trông cậy ở ông thầy; trong cái trường học phải có được những ông thầy phẩm hạnh thuần chính, học-vấn uyên thâm đem cái lòng thành dẫn dụ bậu tiến mà thực hành cái phương-pháp thiện dụ với lũ trẻ em, từ thời ăn nết ở cho chí câu nói tiếng cười điều có thể làm tiêu biểu cho kẻ thanh-niên mà nặn hoa tiềm đi những đồi-phong bỉ bạnh, lại khéo biết khai đạo cái khiếu khôn sẵn có, phát triển cái năng-lực tự nhiên của con trẻ cho học thức ngày càng rộng rãi, trí-tuệ ngày càng khai thông; trường học có được những ông thầy như thế thì việc đức-dục trí-dục của học trò mười phần chắc được đến chín rưỡi rồi vậy. Thứ nữa là vệ sinh trong trường học phải cho thật cẩn thận chu đáo; người ta đi học là cốt mống có được cái tinh-thần cường-kiện chứ ở trong cái thân thể cường kiện mới nên, mà muốn được thế chỉ nhờ về sự vệ sinh ở trong trường học; trong cái trường học, phòng ốc phải cho cao ráo sạch sẽ, dung tích phải có rộng-rãi phong-quang, thường giữ được không-khí cho tốt tươi, ánh sáng cho đầy đủ, lại có sẵn chỗ chơi-bời, đồ luyện tập, khiến cho học-trò không nhiễm phải tật bệnh, không chịu phải độc-khí dịch trùng, không cảm phải phong hàn thử thấp, mà lại có được cái cơ-hội thao luyện thân thể, thư gân hoạt huyết luôn luôn; việc thể dục như thế cũng là không còn chút gì khiếm khuyết.

Trường công thì ta không dám nói; ta chỉ xin hỏi rằng việc giáo dục ở trong xứ ta bây giờ đã phải cần đến trường tư nhiều lắm, mà những trường tư hiện dương mở đó đã có thể quả quyết nói được là làm trọn cả ba điều ấy chưa? và mong rằng những trường tư sẽ mở sau này cố làm cho trọn được ba điều ấy thì hay quá!

T.

Việc Thế-giới

(ĐIỆN TÍN)

Ngày 10 Août 1925

Ý kiến quan đại sứ Claudel về việc Trung-hoa

Báo *Echo de Paris* có hỏi ý-kiến ông Paul Claudel về cái phong-trào quá-kích tại Viễn-đông. Ông có nói như ý ông thì châu Á và nước Nga không khi nào để-huề hẳn với nhau được, nhưng ông e rằng việc cờ vô của đảng quá-kích có ảnh hưởng đến bọn quỷ rồi, mà trong cái lý-thuyết quá-kích, chỉ có cái tư-tưởng về phần thọ-đông, là truyền bá ra mà thôi. Ông khen ngợi cái trí thông-minh của người Trung-hoa, và ông rõi đông tây cũng không khác nhau điều gì là quan trọng lắm.

Chiến-sự ở Maroc

Ông Painlevé đã cho các nhà báo biết bản tường trình của thống-chế Pétain về việc Maroc. Thống-chế nói cái nghĩa-vụ của thống-chế là phải nói rõ cái công việc giới giang của các hàng quân đinh. Thống-chế khen ngợi quan Thống-chế Lyautey, và nói dịch-quân chưa chiếm được nơi nào quan-trọng cả: Từ giờ hai thành Fez và Taza giữ gìn chắc chắn được, còn dân sự ở các nơi khác đều trung-thành với nước Pháp.

Ở Maroc, quân Pháp không phải đánh mà chiếm được một đồn quan-trọng Amergon. Quân Riffains đọa trừng phạt những châu dầu-hàng, song cũng nhiều chân muốn đầu hàng.

Quân linh đánh nhau ba tháng đã mệt nhọc, hôm đương đem quân lính khác đến thay như thường. Các đội quân một nhóc đem về hậu-quân.

Mấy cuộc bay

Tại Villacoublay, trung-úy Arrachard, là người nhất giải cuộc bay Paris Dakar, sáng hôm nay đã khởi-hành cuộc bay vòng Âu-châu trong ba ngày. Ngày thứ nhất trung-úy bay thẳng đến Constantinople không đỗ đâu cả; ngày thứ hai bay đến Moscou; ngày thứ ba bay qua Copenhague đến Paris.

Hai phi-hành-gia Drubin và Landry đỗ xuống Chartres. Bay được 4,400 kilomètres, mất 45 giờ mà không đỗ đâu cả.

Hiện nay các phi hành-gia Pháp chiếm khôi về việc bay nhanh, việc bay cao, việc bay lâu và việc bay xa. (*Indépendant*)

Việc bơi qua bể Manche

Người đàn-bà Hoa-kỳ Harrisson định bơi qua bể Manche, nhưng thấy thời-tiết không tốt, lại hoãn, tuần sau sẽ bắt đầu bơi. Song chưa định ngày nào. (*Havas*)

Giải đáp những điều pháp-luật

LỜI HỎI. — Nhờ quý-báo làm ơn chỉ bảo cho tôi một việc sau này:

Nguyên ông ngoại tôi có làm d. chức để lại cho cậu tôi một cái nhà gạch. Cậu tôi năm kia có lấy một người vợ ở tỉnh H. nhưng về sau người đàn-bà chẳng may bệnh-tình mỗi ngày một nặng, chẳng bao-lâu mệnh một mà cũng chưa có con cái gì. Sau cậu tôi lấy một người vợ khác ở tỉnh N. để làm kế. Được ít lâu, cậu tôi chẳng may cũng mất. Hiện chưa được người con nào.

Vậy cái nhà ông ngoại tôi cho cậu tôi thì vẫn ai được? vẫn người vợ tư hay phải để cho con gái người anh cậu tôi vì cậu tôi chưa có con thì phải lấy con người anh làm người « thừa-tự »?

Xin quý báo làm ơn giải-đáp giúp cho.

LỜI ĐÁP. — Người vợ kế của cậu ông không được cái nhà ấy, song nếu thủ tiết ở lại thì được hưởng dụng mãi cho đến khi chết.

Nếu cậu ông mất đi không có con, mà chưa lập tự thì cái nhà ấy về cha mẹ, nếu cha mẹ mất rồi, thì về phần các cháu trai chắt gọi bằng chú bác.

Hội-đồng gia-tộc có thể chọn một người cháu trai gọi cậu ông bằng chú hay bác để kế tự cho cậu ông; người kế tự ấy ngoài cái phần giatài mà cùng với các cháu trai chú gái khác được dự vào, lại được thêm một phần hương-hỏa nữa mà phần hương-hỏa ấy cũng tính bằng một đầu con. Song trong nhà có tìm người lập-tự cho cậu ông thì không được lấy con trưởng.

Ph. h-L

VẦN VUYÊN

Gửi thư trách chồng

Nói càng hổ thẹn nghĩ càng thương,
Có thấu chăng chăng vẫn nỗi đờ đường
Áo và cơm rau chăng cậy thiếp,
Ngựa vàng đường ngọc thiếp trông chăng

Thiếp còn nhớ chữ vô canh nhị,
Coàng hà quên câu bất bộ đường.
Tài lắm chàng ơi thân phận thiếp,
Đêm ngày vò võ chiếc phòng sương.

Vịnh rượu

Tài sắc chi mà gớm lắm thay,
Cho anh ngơ-ngẩn suốt đêm ngày.
Vui khi đương tiệc lòng mê tít,
Tan lúc ôm đầu mặt đỏ gay.
Quá nặng chẳng kiêng lời nói tục,
Đã yêu chi quản nước đôi cay.
Nhân ai về hỏi có bàng rượu,
Bỏ thuốc mau gì để tớ say.

Thượng-cốc Minh-nhân.

Đề tranh sơn-thủy

« *Thả vì ngâm* »

Nước nước non non thực hữu tình,
Nước non ai khéo vẽ nên tranh,
Sánh tròn cỗ-thụ non cao vót,
Trắng xóa trương giang nước chảy quanh

Nước chảy bốn mùa làn nước biếc,
Non cao mấy trượng vẻ non xanh,
Nước non thu một bầu thiên địa,
Nước nước non non thực hữu tình.

Trần-lâm N. c. T,

HÀI ĐÀM

Tứ hung chi tội!

Bác xã Xái đang ngồi ngoáp ở trước cái hẫn rồng không, bác đồ Nhè đang ngồi rỗ rải ở trước cái chai đốc ngược, thấy phèo Trọi đang tính những cơn thua thấy, toan làm vănsự bán nhà, ông tham Dê bèn-rủi về một bên thì tình, toàn tìm phương tự-tử; bỗng bác mật mày ngơ ngác, đầu bị bốn con ma nó ám ảnh bình như gặp nhau trong lúc chiêm bao.

Xã Xái buồn tình cất tiếng kể:

Vì cờ gái kết đôi đứa,
Thì đem cái tấm mà liều với ze.

Đồ Nhè nối:

Phong trần đến cả sơn-khê!
Tang-thương đến cả chai kia lọ này!

Phèo Trọi tiếp:

Lẽ thường được phỏn thua cay!
Bát nêu tiện với nhà này cho xong!

Tham Dê cũng tiếp:

Cu soong cái chữ tình chung,
Gác-đê cái cuộc tương-phùng kiếp sau!

Cường-sỹ

Bàn góp bài gia-đình giáo-dục

III

Lại còn một nỗi là cha mẹ dạy con nói láo! Nói láo! Ai nghe tới tiếng ấy không ghét? Ai biết người nói láo lại khen? Người nói láo có phải là người chăng? Ông Kant là nhà triết-học Đức trả lời rằng: « nó chẳng phải là người thật, chỉ là một cái bóng khi-trá của người. »

Song từ gia-đình chí xã hội ai cũng học nói láo, ưa nói láo có khi phải nói láo. Sao vậy? Bởi vì cái tật xấu của loài người nếu không có sự nói láo là tay phò-trợ thì không thể nào sinh-tồn miên-viễn đặng.

Người ta chẳng phải vẹn-toàn như thánh-hiền chi, nên ưa khoan dung những lỗi xấu, tức là khoan-dung sự nói láo! Nói láo là đáng khinh, mà ta cứ nói láo; tập cho trẻ con nói láo, thành ra nói láo cũng cứ thầy dạy.

Như cha bảo con: « con ráng học giỏi mai mốt ba cho con cái xe hơi nhỏ ngộ lắm! » Đứa con hết sức lo bổn-phận mình, tuần nào đến đem giấy tốt về khoe-khoang với cha mẹ trông cái xe hơi. Trí đã tượng ra trước một anh bơi mấy đội kết đen, mặc áo đỏ, quần-xanh; nào hay mai-mốt mốt-mai, tây lừa mui lừa, xe hơi đâu chẳng thấy. Tức lắm mẹ, mẹ trả lời: « cha con quên, thôi để tháng sau đi. » Tháng sau như tháng trước, tháng sau nữa như tháng mười qua. Lần lần đứa trẻ cho câu nói láo là một câu nói chơi. — Có người ăn mày tới nhà xin tiền, mẹ bảo con: « ra nói với nó không có ai ở nhà hết! » Có khách làm rộn lại thêm, cha bảo còn, coi ra thừa với khách rằng: « Ba tới vắng mặt. » Ấn mấy chung khanh ra vừa khỏi cửa cha mẹ lại nức nở cười, từ đó đứa trẻ cho nói láo là hay.

Một lần như thế, hai lần như thế, cha mẹ dạy con là thế, hoàn-cảnh bao chung-quanh là thế, thảo nào con trẻ không quen cái khuông-khí mình thở từ nhỏ đến lớn, gần bên cha mẹ mình? càng ngày càng lớn, thành ra nói láo của con trẻ là một sự di-truyền, là một thói quen, mà ai cũng rõ thói quen là « Tạo-hóa thứ nhì! »

Gương sờ sờ trước mặt, trẻ con biết đâu mà không bắt chước. Sự giáo-dục lấy được kết quả vẻ vang một là nhờ thói quen, hai là nhờ trí còn trẻ còn non, mềm-mại không chống-cự được với những tập quán xấu xa ở ngoài xông-lấn vào; cha mẹ tin sao, con tin vậy, cha mẹ ăn nói đi đứng sao, con ăn nói đi đứng vậy. Nhỏ tập nói láo đã sành, lớn lên còn việc chi mà không dám bày điều đặt chuyện, miễn toại ý sở vọng thì thôi! Ảnh-hưởng sự giáo dục như thế ra thế nào?

Ai có đọc văn của Molière, nhà văn-sĩ Pháp cũng lấy làm lạ cho lòng ông là lòng đá, chẳng có chi chuyển động. Bởi sao vậy?...

Vì lúc nhỏ vào khoảng 12, 13, tuổi chi đó, ông có làm một điều lỗi, khi ấn bị rầy to, bị đuổi ra khỏi phòng khách. Cửa mới vừa đóng lại, ông nghe nói rằng: « Tội nghiệp thay! cho con, nó trông ta giận-dữ lắm! » Từ đó về sau, ngài thề không tin ai nữa; không muốn cho ai biết làm-lỗi mình nữa; cho nên ngài viết văn, hành-động đường như thấy trước mắt một người bàng quan thừa dịp để bình-phẩm mình mà mình cũng nhận cái địa-vị bàng quan mà thôi.

Những nỗi hại ấy, các đấng làm cha mẹ chẳng nên chú-ý đến sao? Thế phải làm sao bây giờ? mình đừng nói láo, dạy trẻ giữ sự nói láo như con rắn-độc. Làm như vậy, dạy như vậy, được chăng? - Không! không, dẫu có được đi nữa, ta cũng không muốn. Có nào? Có nhiều lúc, tùy thời, ta phải buộc mình nói láo, sự nói láo ấy rất dễ-dàng, không hại cho ai, làm cho vui lòng chúng, đường giao-tiếp nhờ đó không rắc-rối; máy xã-hội nhờ đó mà chẳng gãi lắm.

Có khi nói láo mà cứu được cả tính mạng người, cả nhà, cả nước.

Một ông thầy thuốc biết bệnh ngày song cũng tỏ sắc mặt vui cười nói với kẻ đau rằng: « Không sao đâu, ít bữa nữa chắc khỏi ngay, cháo phải, cháo lo... » Ấy là nói láo vì phận-sự.

Một người thân quê thấy đạo binh chạy đi ngang qua không chịu chỉ đường cho quân nghịch dễ chết cũng cam lắm; ấy là nói láo vì ái-quốc.

Cha mẹ phải dạy con cho biết sớm những sự nói láo mà không nói láo, trách-nhiệm ấy tưởng không khó lắm. Nhưng cha mẹ cũng chớ khá mải miệt mà để đứa đó, nếu chẳng biết như vậy, cái lại rinh chạy tới sau lưng. Còn những sự nói láo khác, ước sao cha mẹ xô-đuổi nó ra ngoài, gài cửa lại, chẳng cho nó thâm-nhập vào. Muốn như thế ước phải nhờ lời hăm-dọa đừng quàn; đừng bày chuyện mình làm chủ-động; đừng trở trên-đặng trả lời mấy câu hỏi kỳ-khôi, rằng mắc; ta chẳng phải buộc mình mà trả lời hết, song tùy thời, liệu nên, liệu hư mà đáp lại; không nên bày những gương láo, con trẻ biết được, thì tình thương cha bình mẹ lần-lần ngoại tanh, mất hẳn đi.

Dạy con đừng nói láo chưa phải là rồi phận-sự, phải dạy nó tập tánh thành-thật.

Thành-thật nghĩa là thấy rõ những lỗi mình, xét thấu những tư-tưởng mình, nói sao làm vậy, khỏi trái với lương-tâm.

Thành-thật nghĩa là ghét những điều xấu xa ta vẹy làm cho nhơ-nhớp cái phẩm-giá con người; là lo cái linh-hồn của mình, thành-thật chẳng phải một ngày mà nên đặng, mà cũng do từ khi giáo-dục gia-đình.

Dân-tộc Việt-Nam mình có tiếng là cộ-nhứt láo. Các nhà du-lịch đến đông-thinh bình phẩm ra như vậy. Lời ấy tuy quá-đáng, song có phần trúng nhiều; ta làm thế nào mà rửa cái sỉ nhỏ ấy? Nếu không trông cậy vào cha mẹ và thầy, thì biết trông cậy ai bây giờ?

Cha mẹ phải vun phân trước, thầy sẽ tưới nước sau, cây mới trổ hoa sinh trái đẹp; bằng cha mẹ cứ phóthác cho thầy, chẳng lo dẫn được con trẻ, thầy có ngày giờ đâu mà kiêm-chế uốn-nắn từng chút?

Uốn tre uốn thuở còn măng, ai là đứng làm cha mẹ phải nghĩ sao?

(B. T. T. S.) Văn-Trình

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

ĐẢNG XÃ-HỘI VỚI ÔNG ALEXANDRE VARENNE

Hội-liên-hiệp của đảng xã-hội ở Puy-de-Dôme yên cầu với ông Varenne rằng chức Trấn-quyền Đông pháp và chức thứ dân nghị-viện trong hai chức ấy chỉ được chọn lấy một chức mà thôi.

(*Havas*)

MẤY TIN VỀ VIỆC SYRIE

Ông Painlevé có nói cứ theo như một bức điện tín của đại tướng Sarrail thì việc dân Druses nào đông ngày nay, là gốc bởi việc phân-tranh riêng của dân ấy, bọn thì muốn để huề với nước Pháp, bọn thì muốn được độc lập. Số quân Pháp tổn hại mấy người chưa biết. Quân Pháp vẫn đóng ở Sonda. Ông Painlevé lại nói tình trạng ngày nay không có gì là nguy ngập như lời người ta đồn đâu. Từ hôm 7 Août đến giờ vẫn yên.

Đại-tướng Sarrail lại có điện tín nói rằng ở Ezraa vẫn yên. Quân Druses chưa vượt qua đường cương-giới đất Djebel Ở đồn Souaida chỉ có mấy người bị thương mà thôi. Đại-tướng có nói quân Anh đồng-lao công-tác với quân Pháp một cách thành-thực và thân-ái.

(*Indopacifi*)

Việc Djebel Druse là do một việc phân-tranh riêng trong một bọn mà gây nên.

185 quân lính cử đi dẹp loạn, bị bọn khởi nghịch bỏ vi. Trong số ấy chỉ có 60 người là giải vây ra được.

Đội quân tuần tiễu thấy bọn lính chở binh-nhu bị nặng đưa ra, nên phải trở lại, không tiến lên nữa. Hiện nay đã yên.

Quân Pháp vẫn giữ được Sonda là kinh đô xứ ấy.

(*Havas*)

Tin sau cùng

Chiến-sự ở Maroc

Quan tổng-ly tòa ngoại-các nhận được điện tín của M. Primo de Rivero báo tin rằng có một thám-tử, hình như của Abd El-Krim cử đến. Abd El-Krim bảo người ấy nói nếu đất Riff có được công nhận là độc-lập, thì Abd El-Krim mới ưng điều-đình.

Ở Maroc miền tây vẫn yên. Dân Ouled Brider đầu hàng một đây, đánh đuổi được một toán địch-quân.

Ở miền giữa đã khả ổn. Dân Ouled Aissa và dân Chiraza lại về xã của mình. Miền Gaza vẫn yên.

Cuộc bay vòng Âu-châu

Phi-hành-gia Pháp là Arnoubard khởi-hành ở Paris (Villacoublay) sang hôm qua đã tới Constantinople hồi 18 giờ.

Việc dinh công ở xưởng tàu Saigon

Sáng hôm nay, là ngày thứ sáu, về việc bãi công, bốn người cai đến xin vào thăm ông chủ nhiệm xưởng tàu, và bảy tỏ các điều-kiện thế nào thì bọn bãi công sẽ trở lại làm việc. Họ xin không trừng phạt ai cả và mấy ngày nghỉ cũng được tiền công. Ông chủ nhiệm nhất định không chịu bàn về các điều kiện ấy, và ông nói: Sở mật-thám xét ra ai là người xui giục bãi công, thì kẻ ấy sẽ phải đuổi đi, và sẽ giao cho tòa án truy nã. Nếu số thợ đến làm có được một nửa, thì xưởng tàu mới mở cửa làm việc.

Hai bên bàn bạc hồi lâu, thì ưng thuận hai khoản. Ông chủ nhiệm đã đưa cho mấy người đại biểu ký ký một tờ như sau này. Ông chủ nhiệm xưởng tàu giao cho các bạn thợ đến ngày thứ tư 12 août đúng giờ như mọi ngày sẽ đến làm việc.

Các cai thợ cam đoan đến ngày ấy giờ ấy sẽ đến làm việc, ít ra là được nửa thợ đến làm.

Cái kiện hối-lộ trong việc bán muối ở Saigon

Trong cái kiện về việc bán muối, Geony được trắng án. Rozier phải một năm tù giam, và hai trăm quan tiền phạt. Hawy và Meo phải hai năm tù giam và hai trăm quan tiền phạt. Song vì tội giam, đều được hưởng án treo.

(*Indopacifi*)

Đoản-thiên tiểu-thuyết

Cũng một kiếp người

Cớ sao mà người đàn bà vào trạc bốn mươi tuổi, đầu đội nón mê, áo quần tơi tả, ngồi ỷ ra ở dưới gốc đa kia?

Cớ sao nước mắt đầm đầm, hàng đôi, đôi không muốn ăn, miệng muốn kêu, kêu không nên giọng?

Cớ sao người ấy mới ngoài ba mươi tuổi đầu mà đã phải chịu nhiều nỗi gian-truân, thân-thế long-đong, lênh-đênh, nay đây mai đó, chẳng khác nào một cánh bèo trôi dạt, không biết đâu là bến đỗ, không biết đâu là nơi nương-tựa?

Thưa bà, giới ở chẳng công, cha mẹ chết trôi, anh nó cũng cướp công chết đâm nổi, người mất, của mất, nhà mất, cơ nghiệp mất, làng mất, tôi còn có nó làm bầu bạn... mà đời nhọt... đời rượt bỏ nốt... khổ lắm tôi sống làm sao được, giời hỡi giời! .. Như ngày ở với mẹ con chẳng đến chết thôi, con ơi con!

Thôi lạy bà, trăm sự nhờ bà nuôi cho cháu sống được thì thôi, chứ con cũng không dám lấy làm điều đâu.

... Này con... con ...con ơi, con bà một tý nhé, thôi con đừng khóc nữa mà mẹ đau lòng: Con về làm cơm cái bà, sau lớn lên, con hết công đền đáp bà nhé. Có lẽ từ nay con ... con... con cũng chẳng thấy mẹ nữa đâu...

Nói đoạn, trao đứa bé cho cụ Bà, rảo rụa nước mắt khóc khóc mấy mẫu, lại thải gánh hai cái tháng đi.

Đi đâu?

Này trông mà xem, cái người mẹ đau đời đoạn, ngất đời hồi, thất thần như ma trơi, có xác mà không hồn, vơ vơ vẩn vẩn, đi một đôi lại ngảnh lại, ngảnh lại rồi lại đi, đi rồi lại đứng! Này, trông mà xem, kia sao lại ngồi xuống đó, gai nước mắt khoe hoài? Ấm đ'ược cách bỏ đi, phu phụ phàng ly, mẫu tử xâm thương, cảnh tình sao đành?

Cụ Bà đi khuất vào trong công làng rồi, thì cái người mẹ kia bỏ lên một tiếng rồi cứ đứng đùng chạy. Phải, phải điên rồi.

Hễn chiều, có người đến báo cụ Bà rằng người đàn bà ấy đã nhảy xuống giếng làng trên tự tử.

Cũng trong khi nghe tin ấy, đứa con đang khóc nhớ mẹ thì chỉ nghe văng vẳng nghe thấy tiếng nước reo như sôi sùng sục, như thác đổ, reo mừng như phá được cõi đời! Ngon nước ngầu ngầu như pha màu máu đỏ, tự trên cao gieo xuống vực thẳm, nhảy vọt tung tóe lên lưng chừng giới, đánh lộn nhà cửa thóc lúa xáo trộn người ngựa lợn gà, vài lớp với đất phù sa, rồi cứ ung dung nổi éo làu sông mà mang đi nơi xa tít...

Phạng-sơn. Phan-trọng-Kiêu.

VIỆC HANOI

Thời-tiết

7 giờ	31 độ
15 giờ	33 độ

Giá thóc gạo:

Gạo hạng nhất, một tạ.	11 $ 25
— nhì,	10 30
— ba,	9 85
Thóc hạng nhất,	6 45
Bắp ngô	6 40

Giá bạc. — Kể từ ngày 12 Août 1925 giá bạc ở kho Nhà nước định là 12 f. 00.

Thị giá quốc tế. — Ngày 10 Août 1925: 55,30. — 58,25 — 47,60. — 46,75. 71 80

Bộ Thuộc-địa Pháp đối với những người quốc sự phạm. — Báo *Indépendance Tonkinoise* ngày hôm nay có đăng mấy dòng như sau này:

« M. André Hesse, quan Thuộc-địa Thượng-thư, vừa mới thông tư cho các quan Toàn-quyền và các quan Tổng-đốc các thuộc địa một tờ chuẩ-trị dặn rằng đối với những người phải giam về quốc sự phạm thì nên tùy hành một cách riêng như cách ở bên mẫu quốc đã những người quốc sự phạm được biệt đãi về mọi đàng hơn là đối với những kẻ phải giam về tội thường.

Ta xin có lời ngợi khen quan Thượng-thư thuộc địa về cái ý-kiến khôn khéo ấy.

Quan Tài-chính tổng trưởng mới đã tới nơi. Quan Tài-chính tổng trưởng mới là M. Lavit đã cùng phu-nhân và quan phó Bertheaux tới Hanoi hôm qua. Đáng lẽ các ngài định chiều hôm mới tới nơi, nhưng ở Vinh lại đi sớm và qua Thanh-hóa không dừng lại.

Các quí quan đi nghỉ mát — M. Guinguine-Renaud, chủ sự ngạch cai-trị hạng nhất tại tòa sứ phủ Thống-sứ, được phép nghỉ 30 ngày lĩnh cả lương để đi Đồ-sơn.

Ngạch các quan cai-trị — M. Raynaud, biện tập hạng nhì tại tòa sứ phủ Thống-sứ, nay đổi đi Bắc-ninh.

M. Moreau, phó chủ sự ngạch cai-trị hạng nhì ở Bắc-ninh nay đổi về tòa sứ phủ Thống sứ.

M. Maillard Jean, phó cai-trị hạng ba ở Phủ lý, được nghỉ 29 ngày lĩnh cả lương, để về Hanoi.

Surveillant annamite

demandé à l'*Orphelinat des Enfants Métis*, rue Delorme; de préférence sous-officier retraité parlant français — Références exigées.

Quan Đốc-tờ Bi-cô-man

Y-khoa tiến-sĩ

Chữa các chứng bệnh đàn ông, đàn bà, con gái, các chứng khí hư, các bệnh sốt thường, cảm và ngã nước, các bệnh lận, giang mai, lỏ, đau mắt, các chứng sài trẻ-con.

Phòng khám bệnh chính tại phố hàng Gió, số nhà 33, Hanoi, dây nói 814.

Quan Đốc-tờ có ở nhà cho người ốm, người ốm đến nhà, ai cần lại hỏi. 2067

Linh ta ở tây về. — Trong số hành khách đi chuyến tàu *De Ceylan* ở Marseille khởi hành ngày 7 Août mới rồi có 4 viên phó quản, 27 viên đội và 279 viên cai với lính khố đỏ ta ở tây về.

Cuộc lạc quyên giúp những vợ góa con côi các người bị nạn ở Penmarch. — Sở quyên thư chúng đăng như sau này:

MM Deals Frères, négociants 25 đồng; Descours et Cabaud, négociant 25 đồng; Garage Aviat, négociant 20 đồng; Sonchi épicier Avenue Général Bichot 15 đồng; Hock Guine Song épicier, 67 rue Vieille des Tasses 2e versement 10 đồng; Tchao-pou-Yun compradore Banque de Gérance B. I. Ch. 10 đồng; Phạm-Mỹ phế Deuxfils 10 đồng; Tuong Linh chef de la Congrégation de Phuoc-kiên 10 đồng; Hoang-Ký 5 Avenue Général Bichot 5 đồng; Bùi-long commerçant 9) rue Pavillons Noirs 5 đồng; Anonyme 5 đồng; Société Commerciale d'Exportation et d'importation du Tonkin 27 Boulevard Hollandais 5 đồng; Quảng-hưng-long commerçant 79 rue des Paniers 5 đồng; Kap-ky, épicier 37 Avenue Grand Bouddha 5 đồng; Merlet, brigadier de police 4 đồng; Mme Morlye sion de famille, rue Jules Ferry 3 đồng; Jules Larrivé commerçant, rue Jules Ferry 3 đồng; Mondel radio 3 đồng; Tiến-xương commerçant 72 rue du Papier 3 đồng; Ng-văn-Bôi, industriel, 31 rue des Perlantiers 3 đồng; Ngô-thị Phái 34 rue des Perlantiers 3 đồng; Vodoulin-Gia, industriel, 56 rue Tirant 2 đồng; Larrivé Charles commerçant rue Jules Ferry 2 đồng; Père Drocet mission 2 đồng; Père Drocet mission 2 đồng; Phạm-gia-Lân, commerçant 78 rue des Paniers 2 đồng; Nguhuy-Hợi dit François, entrepreneur pp. 53 rue des Perlantiers 2 đồng; Dương-văn-Thuật commerçant, 40 rue du Cuivre 2 đồng; A-thong compradore 2 đồng; Paul Lemée Hanoi Hôtel 10 đồng; Desler hôtelier Travaux Publics 2 đồng; Anonyme secrétaire des polices (2e versement) 2 đồng; Anonyme sûreté 2 đồng; Dactylographe professeur des écoles du Groupe Nord 2 đồng; Mariani bureau de vigilance 2 đồng; Anonyme 1 đồng; A-Hong compradore 1 đồng; Anonyme aviation 1 đồng; X. secrétariat des Archives 10 đồng; Boulangeries Réunies 10 đồng; Anonyme 10 đồng; Exia Yen-bay 2 đồng; Anonyme 2 đồng; Pe collecte faite aux postes par Mme Berv en 20 đồng 5 bào, 1 collecte faite cercle sous-officiers Hà-giang 16 đồng 5 bào, 1 Banque 1 đồng.

Sổ quyên ở Hanoi tổng cộng được 1172 đồng 3 hào 1 xu và 5 0 f anos.

Có bán ngôi hai mươi hai viên một thước vuông đồng hạng nhì, giá hai mươi đồng (20 $) một nghìn; tại nhà máy gạch đường Quan-thánh.

Những giảm hàng ở hội chợ, sẽ bắt đầu cho thuê từ 1er Juillet sau.

Việc kiểm soát các xe ô-tô cho thuê — Vì số ô-tô cho lấy tiền thì nhiều mà số kiểm lấy giờ nổi ngày một nhiều và làm xe lại hay trái luật đi đường, cho nên sở Lục-lộ Hanoi mới phải mở ra ân chức ở sở ấy từ ngày ngày lấy ô-tô để kiểm soát những đường mà có các ô-tô chở khách đi qua. Từ bữa có xe ô-tô đi kiểm-soát đến giờ nghe đâu đã làm được ch ần tử biên-bản phạt những xe 21 trái lệ rồi.

Về một việc giả mạo. — Bản quán tiếp được bài cải-chính lại bài đã đăng trong số báo ngày 9 août, này cứ nguyên văn đăng như sau này, sự thực hư thế nào thì hiện tòa đương còn đang xét.

« Qui báo số 2518 ra ngày thứ bảy 8 août về mục Hanoi « *lại một việc giả lậu* có vài cô ở không đúng sự thực, mà sự không đúng ấy có thể bạo đến danh-giá của tôi, vậy nhờ quí báo làm ơn đăng cho vài dòng sau này để độc-giả được tường.

Nguyên trong tòa trước-bộ có xét ra một việc *giả mạo con dấu* nên cho các nhà một làm đến nhà tôi khám và đòi tôi đến tòa để hỏi. Khi khám nhà tôi thì bao nhiêu giấy má thư từ riêng của tôi đều bị đem cả đi để xét. Trong lúc khám rất kỹ, hiện không có thấy con dấu nào ở nhà tôi cả.

Cứ lấy lý mà say, thì khi tôi còn đang tại chức mà tôi có làm gian cũng nữa thì tôi cũng không cần phải khắc dấu giả làm gì, vì lẽ dấu ở trong tòa đ ng lộc mà không được ấy là một nhẽ, mà hai nữa là: Thì dụ tôi có làm đến giả chăng nữa thì từ ký tôi về hưu đến nay đã ngót chục tháng, tôi có đại gì mà giữ cái của tư và để vô dụng ấy ở trong nhà làm gì?

Hiện tòa đã hỏi tôi kỹ lưỡng về việc này và đã lỗ sự oan của tôi nên hiện tôi đã được tạm tha về nhà.

Đinh-văn-Tiêu. »

MỚI CÓ, LẠI BÁN CHỊU

Các thứ tủ sắt dựng bạc, đủ các thứ kiểu lớn nhỏ, khóa kín, có combinaison, bán chịu được trả tiền làm nhiều hạn. Xin mời đến hay là viết thư về hỏi nhà « LA PERLE » 11 và 13, phố Tràng-thi (Rue Borgnis Desbordes) Hanoi.

RẠP CHỚP BÓNG CINÉMA PATHÉ HANOI

LE SECRET D'ALTA ROCCA

Trinh thám tiểu-thuyết 13 hồi

Rất hay!!! Rất vui!!!

Nhiều cảnh bí mật

Chiếu tại bảo rạp — mỗi tuần lễ hai hồi

Tuần lễ nào chiếu từ thứ hai đến thứ năm

Hai hồi đều đã bắt đầu chiếu

Từ tối thứ hai 20 đến thứ năm 23 juillet 1925

Xin kính mời các quí khách đến xem

Phim ảnh trinh thám!!!

Phim ảnh trinh thám!!!

HIỆU BÁO-CHẾ:

CHASSAGNE

59, Rue Paul-Bert, Hanoi

Có bán đủ cả các thứ thuốc

NÊN HỎI QUYỂN MẪU HÀNG (CATALOGUE) Ở HÀY

Số 256

THÚY-HỦ

NGUYỄN-ĐỖ-MỤC định thuật

Lý tiểu nhi để *Lôi-hoành* ngồi đấy, rồi nhân trong khi đông người, lại ra mặt ngoài, không biết đi đâu mất. Khi sân khấu mở màn, có một ông cụ già đầu đội khăn xếo, mình mặc áo vải rộng, lưng thắt dây đen, tay cầm cái quạt, ra nói mấy câu khai-mào trình các qui-khách.

Ông cụ già nói:

— Tôi nguyên là người ở *Bông-kinh*, tên gọi *Bạch-ngọc kiều* năm nay tuổi già, chỉ nhờ có một đứa con gái tên gọi *Bạch-tá-anh* biết đủ mọi nghề mần hát dân-sự, xin ra hiến các qui-khách một cuộc vui.

Bỗng nghe tiếng thanh-la vang động thì năng *Bạch tá-anh* bước lên sân khấu, cái chào bốn mặt, tay cầm cái nhị, đánh vào chiếc thanh la thì năng ngâm bốn câu thơ rằng:

« *Chim cũ về chim mới hót hay,*
« *Dế non béo, để già gầu gầy,*
« *Đời người khó nhất nghề ỷ thực,*
« *Sao bằng uyên-ương cặp cánh bay* ».

Lôi-hoành nghe xong, tấm-tắc khen hay. Con *Bạch-tá-anh* nói:

— Ngày hôm nay trong tờ cáobạch của *Tá anh* này đã nói rõ là một bản trò rất phong-lưu mẫn-tiệp, tên gọi « *Dụ-chương thành song tiệm sản Tố khanh* »...

Nói xong, lại hát, hát xong lại nói. Mọi người ngồi nghe đều vỗ tay khen ngợi hồi lâu. Con *Bạch-tá-anh* diễn hết một đoạn thì ông cụ già *Bạch-ngọc kiều* cất tiếng lên mà đọc một câu rằng:

« *Dám đâu nghề mọn khoe tài khéo,*
« *Quí khách thông minh lượng xét cho.* »

Đọc xong, quay lại bảo con *Bạch tá-anh* rằng:

— Các quí khách đều đã khen ngợi con đó, con mau bưng xuống để các ngài ban thưởng cho.

Bấy giờ đã là « *Giao-cổ viện-bôn* » con *Bạch-tá anh* cầm lấy cái khay, tay trỏ vào đấy mà miệng lẩm-bẩm khấn rằng:

— Phát khởi chữ *tài*, đứng vào chữ *lợi*, đi qua chữ *cát*, lại về chữ *vượng*. Tay này đến đâu, chớ để bể bàng!...

Bạch-ngọc-kiều nói:

— Con đi kẻo hết lượt đi, các qui-khách đang đợi để thưởng cho con đó!

Con *Bạch-tá-anh* hai tay bưng cái khay, bắt đầu đến trước mặt *Lôi-hoành*, *Lôi-hoành* liền thò vội cái tài ở bên mình để giờ lấy tiền thưởng, chẳng ngờ trong tài không có một đồng nào.

Lôi-hoành nói:

— Hôm nay ta quên không giắt tiền đi, để đến ngày mai ta sẽ thưởng cho.

Con *Bạch tá-anh* mỉa cười mà bảo rằng:

— Tiền đâu bắt lợi thì về sau còn có ra gì! Nghĩ đi ngồi đây, đám xin ngài mở lòng cho.

Lôi-hoành thọn đỏ mặt lên, rồi nói:

— Ta quên không giắt tiền đi, chớ không phải ta có tiếc gì!

Con *Bạch-tá-anh* nói:

— Ngài đã đến nghe hát, khi nào lại quên, giắt tiền.

Lôi-hoành nói:

— Dẫu ta thưởng cho người bốn năm lạng bạc, cũng có thể được, chỉ tiếc thay hôm nay ta quên không giắt đi!

Con *Bạch-tá-anh* nói:

—Hiện bây giờ trong túi ngài không có đồng nào, xin ngài cho nói đến bốn năm lạng bạc, khác nào như ngài trỏ rừng mơ cho tôi đỡ khát nước, vẽ cái bánh cho tôi đỡ đói lòng đó mà thôi.

Bạch ngọc-kiều mắng con *Bạch-tá-anh* rằng:

— Con ơi! Con không trông thấy bao nhiêu người trong thành ngoài chợ đông như thế kia, cho nó đứng đấy mà xin lấy rải gì nữa. Hãy đi xin các ngài biết điều làm ơn thưởng cho.

Lôi hoành nói:

— Dễ thường ta không biết điều đó chăng!

Bạch-ngọc-kiều nói:

— Nếu ngài cũng đáng một làng ở hoi thì có khi loài chó phải mọc sừng mất.

Mọi người nghe nói, đều đứng dậy cả. *Lôi-hoành* hầm hầm nổi giận mà mắng rằng:

— À! Thằng bỏn-láo này mày dám làm nhục ta phải không!

Bạch-ngọc-kiều nói:

— Tôi bảo anh là con bò, anh cũng chẳng làm gì được tôi.

Bấy giờ cô lễ biết là *Lôi đồ-đầu*, liền quát mắng *Bạch-ngọc-kiều* mà bảo rằng:

— Kẻ-gì thế được! Ông này là *Lôi đồ đầu* ở bản-huyện đây!

Bạch-ngọc-kiều nói:

— Cứ lấy là: « *Lợn-con-đầu* » (1) mà thôi.

(1) *Bạch-ngọc-kiều* đông tiếng « *Lợn-con-đầu* » đã nhại cái tiếng « *Lôi-đồ đầu* », theo lối nói giọng nhẹ-nhạo.

Lôi-hoành không thể nhịn được nữa, vùng đứng ngày dậy, nhảy lên trên sân-khấu, túm lấy tóc *Bạch-ngọc-kiều*, vừa đấm vừa đá một hồi. *Bạch-ngọc-kiều* bị đánh vậy cũng gắng sức rằng, mọi người thấy vậy, đều xúm lại khuyên can *Lôi-hoành*. Khách xem trong rạp hát, tan vỡ tất cả.

Nguyên con *Bạch-tá-anh* chẳng qua-n-huyện một bây giờ khi trước ở *Bông-kinh* đã từng quen biết đi lại với nhau, bởi vậy ngày nay mới lìm đến đây để mở một rạp hát.

Con *Bạch-tá-anh* thấy *Lôi-hoành* đánh thân-phụ bị trọng thương, tức thì thuê một chiếc kiệu đi tìi ắng vào trong huyện *Vận thành* để kể-lể bết điều kia nỗi nọ cho quan huyện nghe.

Con *Bạch-tá anh* nói:

— *Lôi-hoành* có ý muốn trừ ngọc tôi không được, cho nên mới nhạo đánh thân-phụ tôi và đuổi tan cả khách xem ở trong rạp hát.

Quan huyện nghe nói, hầm hầm nổi giận mà rằng:

— Mau mau làm đơn kiện đi!

Thế mới biết những lời nói-non bán gối, tuột rất thông-lông! Bây giờ quan huyện bảo *Bạch ngọc-kiều* làm đơn kiện, kể các vết thương và viện người chứng kiến.

Có nhiều người trong huyện quen biết *Lôi-hoành* xưa nay đều vì *Lôi-hoành* đến nỗi lụt với quan huyện, nhưng vì con dân-bà yếu-ớt giữ lẽ thì đàng nắt nách tức ngọt nhèn khéo, còn gì mà quan huyện phải nghe lời.

Quan huyện sai người giải *Lôi-hoành* vào, đương đường tra tấn, bắt làm tờ cung nhận các lẽ, rồi truyền đóng gông ra hiệu để làm gương cho mọi người.

Con dân-bà ấy muốn thì cái thù đoạn nanh-nọc, lại vào nói với quan huyện xin giải *Lôi hoành* để ra hiệu ở trước cửa rạp hát, khiến cho mọi người đều trông vào.

Ngày hôm sau, con *Bạch-tá-anh* lại ra diễn trò, quan huyện truyền giải *Lôi-hoành* đến trước cửa rạp hát để ra hiệu. Bọn ngao-tốt cùng *Lôi-hoành* vẫn là một bọn cùng làm v ệc quan với nhau xưa nay, vậy nên có ý vị nể, cho ngồi một chỗ, chứ không cho gông giải đi.

Con *Bạch tu-anh* thấy vậy, mắng nghỉ lấy làm tức giận với rằng tuy trong rạp hát đi ra, đến mặt tích-điểm kia gọi bọn ngao-tốt vào mà bảo rằng:

— Quan huyện sai các anh giải hắn ra trước cửa rạp hát, mà các anh lại có lòng vị nể hắn, để rồi tôi sẽ kiện với quan huyện, thế cũng các anh làm thế nào.

(*Còn nữa*)

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Rượu bổ-đào:

TONIQUE TONKINOIS

Có tờ chứng-chỉ ban khen của **HOÀNG-THƯỢNG**

Theo bình tự nhiên in ra đây, cho không như có mấy thứ thuốc vẽ những bình lạ, làm trò-cười cho trẻ-con và người cả tri không thì không ai có thể tin được!

Xin xem-xét và so-sánh cho kĩ kẻo nhầm to!!!

Ngày mùng 7 tháng năm, niên-hiệu Khải-định thứ ba, tôi Hội-các phụng tri chân phê rằng:

Chiếu nay đại-thượng phòng cần MONTÈS vui lòng, sẽ chế nên một thứ rượu bổ để tăng ngự dùng qua rất hay, đáng nên gia thưởng, truyền lục phê thị giới cho quí thượng-phòng chế-dùng để bổ thanh-giá.

Khâm thử.

Rượu này đã kê-cứu theo thủy-thổ và tính-chất người phương Đông mà chế ra, cho nên người bản-xứ giá, trẻ, đều dùng được cả! Xưa nay chưa có ai đã dùng mà chê được! *Giá bán rất rẻ 2$25 một chai lớn, tu sáu chai giờ lên sẽ tính hoa-hồng, tùy theo nhiều ít.*

Bán-hiệu không cần phải vẽ những hình kì-dị làm lạ mắt thiên-hạ về trò-chơi cho trẻ con, lại kể những truyện khó tin, người có kiến-thức chẳng ai tin được. Đã vậy, giá bán lại đắt quá, mà vị-tất có được công-hiệu cho tinh-chất người bản-xứ

Bào-chế MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, HANOI

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Uroformine

Giá 1$80 một hộp

Như có ngứa khó chịu vậy thì phải dùng Pommade Cadum thoa hết tức thì.

PHARMACIE FRANÇAISE & INDIGÈNE

Pharmacie Montès

54, RUE PAUL-BERT, HANOI

MỚI ĐẾN THUỐC:

Le Peptofer Jaillet

là thứ thuốc bổ rất thật hiệu

MỚI XUẤT-BẢN

TIẾNG GỌI ĐÀN

của ông cử Dương bá-Trạc soạn

Giá: **0$40**

Bán ở nhà soạn giả, 98, phố hàng Bông, Hà-nội, và khắp các hàng sách Hà nội, Nam định, Hải phòng.

CÔNG-TY ĐIỆN KHÍ ĐÔNG PHÁP

Công-ty điện-khí Đông-pháp có lời báo cáo để quý-khách biết rằng, vì công-ty bận về công việc mở mang nhà máy, nên không có thể nhận được việc lắp và chữa máy điện của xe ô-tô nữa. Sang công-ty vẫn nhận chữa các máy Dynamo - Magnéto — Klaxon — Accumulateur, miễn là phải tháo sẵn ra đã, mà đem đến phòng « Bureau de Réclamation » của công-ty số 69 phố Francis Garnier

AU CINÉMA TONKINOIS

Chương-trình từ ngày thứ ba 11 Août đến ngày thứ năm 13 Août 1925

SUZY

NGƯỜI ĐÀN BÀ HOA-KỲ

là một phim ảnh chuyện phiêu-lưu rất hay rất lạ.

Chia làm 16 phần

Chiếu hồi thứ 4, thứ 5 và thứ 6

Mỗi chương-trình chiếu ba hồi hai đầu từ thứ ba đến thứ năm

Ngày thứ năm 13 Août hồi 17 giờ 30 *Có buổi ban ngày. Giảm giá*

PHÒNG - THĂM - BỆNH

CỦA QUAN

Y-khoa Bác-sĩ MAURICE LOUBET

Thương thọ độ ngũ đẳng Bắc đẩu bội-tinh.

Nguyên chuyên về ngoại khoa tại bệnh-viện Tunis, Fez, Rabat, Casablanca Port-Said (Ai-cập) Huế.

Ngoại khoa, hộ-sinh, chữa mắt và các thứ bệnh lận. bệnh giang mai

Khám bệnh: Buổi sáng 7 giờ đến 9 giờ — chiều 14 — đến 17 —

KHÁM BỆNH: Giá 3 đồng một lần

XIN GIẤY LÂM-CHỨNG: Giá 1$50

Phòng thăm bệnh tại ĐƯỜNG GIA LONG, 37 GIÁY nói số 236

Lời

Hiệu kim-hoàn

昌 進

HOÀNG-QUANG-THIỆN

Bijoutier

CERTIFICAT D'ART DÉCORATIF

Hanoi, 91 Rue des Changeurs, Hanoi

Nhà làm đồ vàng bạc ở giữa phố hàng Bạc, chủ-hiệu có bằng tốt nghiệp về nghề chạm chỗ tại trường Công nghệ Hanoi. Kén toàn những thợ rất khéo, làm cẩn thận, vàng đúng tuổi. Các ngài chiếu cố tại nhà hàng sẽ được chắc được vừa ý, không

BÁN GỖ:

Lim, gụ, lạp đủ các sẻ, ván sàn, giát nhà, than cát và than mỏ.

Có gỗ ở cửa lối đem về.

Bán buôn và bán lẻ.

Hỏi tại hiệu **Nguyễn-đức Mai**

Hanoi: *phố bờ sông, số 4, téléphone N° 404.*

Haiphong: *Phố trường Bách-nghệ, số 20 (rue de l'Arsenal) téléphone N° 389.*

Hải-dương: Cửa Thương tín số 1.

Ngạch thương-chính. — M. Nguyễn-văn-Nghiêm, thư ký hạng nhất, được nghỉ 5 tháng 12 ngày.

M. Nguyễn-văn-Nuôi, chánh quản tại Hanoi, nay được đi tây từng quan Thanh-tra Cuauvin tại Haïphong.

M. Đinh-văn-Hồ, tinh thương chính tập-sự, ở Nam-kỳ, nay đổi ra Bắc-kỳ.

Ngạch thừa phái. — M. Nguyễn-đăng-Mưu, thừa phái ở Hà-nam, được ngoại 3 tháng lĩnh nửa lương.

M. Trần-lê-Thông, thừa phái chánh Lạc-thủy, nay đổi về Hà-nam thay M. Mưu.

M. Ng-đình-Bính, nguyên cai khám hộ, lĩnh tăng bát phẩm đội trưởng (8.2) quản tăng Đào-cư, tổng Hồi-thuật, huyện Kim-sơn (Ninh-bình), được bổ thừa phái hạng năm chánh Lạc-thủy, thay M. Thông và được cải hàm chánh cửu phẩm văn giai (9.1).

Ng-sư-Mạnh thừa phái về nghỉ, quản tăng Gia-hoa, tổng Thi-liên huyện Nam trực (Nam-định), nay bổ ở Phú-thọ.

M. Vũ-đình-Quỳnh, thừa phái về nghỉ, quản tăng Mộ-trạch, tổng Tayên cũ phủ Bình-giang (Hải dương), nay bổ làm tự sự tại tòa án đệ nhất cấp huyện Thanh-thủy (Phú-thọ).

M. Ng-Viết, thừa-phái hạng nhì ở Nam định, bổ hạn nghỉ, nay bổ làm lục sự tại phòng dự-thẩm tòa án đệ nhị cấp Nam-định.

Ô-tô đụng xe bò. Hồi 6 giờ rưỡi chiều hôm 11, chiếc xe ô-tô số 420 A do một người Tây cầm lái, khi đi đến đầu phố Gia-long và phố Carreau thì đụng phải chiếc xe bò số 5 của hiệu Lai-a. Sau khi cái nạn này xảy ra thì người kéo xe bỏ xe chạy mất, còn xe ô-tô cũng bị hư hỏng ít chiếc.

Chết trên tay. — Mai-thị-Doanh 35 tuổi ở Chiếm-hóa (Tuyên quang) về chơi Hanoi nổi 5 giờ hôm 11 định mang đứa con trai lên 7 tuổi vào nhà thương, song gần đến nơi thì đi đến nửa đường thì đứa bé lấy chết ngay ở trên tay người mẹ. Tội nghiệp!

VIỆC BẮC-KỲ

NAM-ĐỊNH

Thuyên chuyển. — M. Vũ-văn-Vương thừa-phái thì sai bằng năm thuyên đi Lạc-kay thì đã công quyền khởi hành sáng hôm thứ ba.

Xin có lời chúc ông thượng lộ bình yên.

Nghỉ phép. — M. Phạm duy-Trí thư ký ngạch Công chính (Cầu-xe) được phép nghỉ 10 ngày lĩnh cả lương.

Tiêu liều rồi tự tử. — Quản Niết là người xã Lạc-thổ cho đi thu tiền điện trong tỉnh phố mới rồi ở ông bỏ ít tiền gì hết hơn 1000 đồng rồi uống thuốc độc tự tận.

VIỆT-TRÌ

Thuyền đâm. — Hồi 6 giờ chiều hôm mồng 9 tây, bỗng nhiên cơn gió bốc nổi lên làm thì có chiếc thuyền thổ chở 80 tạ gạo, vừa đi đến con sông Tano gặp dòng nước chảy xiết quá nên bị đâm. Trong thuyền có 10 người 4 đứa trẻ con và 6 người lớn, may khi tàu Phúc-lu đi qua đến đó liền bỏ neo đứng lại cứu vớt lên được 4 đứa trẻ con bịu vào người nhà thuyền, còn 5 người lớn thì bơi vào bờ lên được cả.

CAO BẰNG

Mảng-đa của ai? — Bản quán nhận được một cái mảng-đa mua ở nhà giấy bẹp tỉnh Cao-bằng ngày 8 août này, bạc 6$55 của vị nào gửi về, trả tiền báo cho bản-quán, nhưng không có thư để rõ ràng danh hiệu là của ai. Vậy ngài nào gửi cái mảng-đa ấy, xin kíp viết thư về cho bản-quán biết qui tính phương-danh để tiện việc ghi vào sổ sách và việc phải bành báo. Xin viết rõ cả cái số mảng-đa ấy một thể.

THÁI-BÌNH

Ân thưởng kim-khánh. Bản-quán được tin mừng rằng ông nghị Trần-đình-Hoè, và ông tham Nguyễn-trọng-Tấn mới được ân thưởng đệ tam hạng kim khánh. Hai ông được ân thưởng, thực là đích đáng lắm, vậy bản-quán có lời mừng hai ông.

SÁCH MỚI XUẤT-BẢN

Các Tiểu-thuyết và các sách, các truyện quốc-ngữ mới xuất-bản muốn đem gửi bán tại Haiphong được cẩn-thận và tiện-nong chu-tất, nên gửi hiệu *NAM-TÂN, bán sách, số 84, phố Bonnal, Haiphong bán giáp.*

VIỆC KINH-ĐÔ

Ai tin. — Trong một số trước bản quán đã đăng tin sự Tạ-Thiệp, Hộ tá đại học sĩ, tổng đốc trí sĩ tự thế tại Huế ngày 4 Août. Nay được tin rằng đến ngày 17 Août 1925 thì sẽ làm lễ cất đám.

Việc cấp lịch cho các người thừa phái, thư thông lại ở các công sở kinh ngoại. — Hộ-bộ tâu: Phụng dụ sắc (y thỉnh, khâm thử).

Ban bố lịch cho trong ngoại là một việc lớn. Chiếu theo nghị chuẩn năm Minh-mệnh thứ 16 và năm Tự đức thứ 12 ban cấp lịch cho các quan viên văn võ ở Kinh và ở các tỉnh ngoại đều cứ theo phẩm trật cao thấp mà chiếu cấp tự nhất phẩm đến cửu phẩm, vị nhập lưu thư lại cùng nha-lại các phủ, huyện, châu.

Đến năm Thành-thái thứ nhất có chuẩn chước giảm định cấp lịch cho hàng vị nhập lưu thư lại văn võ.

Bộ tôi phụng chiếu hiện bọ những hạng thừa-phái thế thọ-lại và thông lại nhiều người có dự phẩm hàm mà ngạch lịch cũng ít (thừa-phái thế thọ-lại, thông-lại và thông-lại thọ-lại y-sinh chỉ hơn 400 người).

Nay xin (như chiếu theo lệ trước (lệ những năm Minh-mệnh Tự-đức đã nói trên) ban cấp lịch cho những hạng thừa-phái thế thông-lại thư-lại và thọ-lại thông-lại y-sinh mỗi người một quyển để cho đều được nhờ ơn.

Những khoản tiêu-liệu năm Khải-định thứ hai làm dấu. Vậy xin phiên phúc như phụng Hoàng-đế dụ doãn cho, xin do bộ tôi chiếu theo số trả thêm thương tích khoản bạc bắt thường chi giao cho Khâm-tiếu-giám in thêm mà ban cấp và xin toàn lục mà tuân phụng.

Hộ-bộ cung lục

VIỆC TRUNG-KỲ

QUẢNG-BÌNH

Chữa thủ-bản ở bản hạt. — Phụng lời dụ chuẩn rằng: « nguyên chức bố-chánh thổ-hiến ở bản-hạt ray trước cải-thiết lại tuần-phủ để trong cái tên-thể một chỗ phương-đến a quan nguyên bố-chánh thổ-hiến bản hạt nay được mông thăng thự Tuần-phủ nhưng lĩnh cái trọng trách ấy.

Cấm gạo xuất cảng. — Ở bản hạt sẽ có nghị định cấm gạo kể ông được xuất cảng trong ba tháng, bắt đầu từ ngày 21 tháng 7 ây làm đầu. Việc ấy là vì cái duyên do như sau này: trong hạ tháng sau là này chính là lúc hòa cốc đã cao-thành, nếu để cho các nhà thương-mại tải gạo ra ngoài bạt, thời qua đến kỳ tháng chín, tháng mười là, dân bản hạt tất không tránh khỏi cái nạn gạo cao thóc kém, vì gạo chở ra được mấy chỗ vào thì đường vận tải rất là khó khăn, dùng lực-đạo mà vận-tải thì con đường lỏa-xa ai ưa cho-thoa; còn con đường thủy-đạo thì lâu thang chín, tháng mười chính là lúc thu thiên phong vũ, bất vận khiêm thông, ghe thuyền lui tới không tránh khỏi cái nạn bất trắc. Việc ấy tưởng cũng một việc dự phòng cho dân bản-hạt.

Cái nạn của con nhà lao động. — Tên Tán làm đầu phu sở hỏa-xa thuộc về địa-phận làng Dao-son, phủ Quảng trạch, trong lúc bắn đá, chẳng may bị đạn thổi lại, gãy ngay một cánh tay. Hiện đã đưa về nhà thương Đồng-hới điều trị.

Hỏa tai. — Mới rồi nhà tên Cảm ở làng Trung-trinh, phủ Quảng-ninh bị phát hỏa, nhà và vật-hạng tiêu-tán cả, thiệt-hại cũng khá to nhưng may không hại đến nhơn-mạng. Đương lúc hạ-tiên này, khí trời viêm-nhiệt, cái nạn ghê gớm ấy thường hay xảy ra, tưởng bà con ta cũng nên đề-phòng lắm mới được.

成 Hiệp-Thành 協

Hiệu cơm tây Hiệp-thành, số 29 phố Bờ hồ (Bd Francis Garnier) từ khi có M. Chinh ở Pháp về làm quản-lý thì mở-mang hơn trước nhiều, mới thuê thêm một cái nhà lầu ở số 33 phố Gia ngư liền đấy để làm phòng trọ. Không đâu lịch-sự, sạch-sẽ, mát mẻ bằng! Có để phòng tắm và chỗ để xe ô-tô.

SẢN-NHIÊN-Đ...

Tối thứ tư 12 Août

HOÀNG TỬ CỎ

Tích bát mới soạn, rất vui trò từ đầu đến cuối, bát toàn chèo.

Tối thứ năm 13 Août 1925

LAM-ĐIỀN CHÚNG NGỌC

Xót tình mẹ góa, con côi,
Bằng vàng bạc ngọc đền bồi cho phu.

Tối thứ sáu 14 Août 1925

KIM NHAM SỰ TÍCH

Tích bát chèo cổ. Có vui đào điện, có vui thầy cúng và có đông làm trò rất là buồn cười.

店旅樓酒法東

Giá bạc cao, mua hàng rẻ nên bán hạ giá, mới là buôn bán thật lợi

NHÀ

HOTEL FRANCO-INDOCHINOIS

Theo giá tiền Tây, làm sinh hạ giá như sau này

Cơm Tây: mỗi bữa	0 $ 90
Áo cả thảng, mỗi bữa	0 50
Khi đặt tiệc sẽ tính chậm chước	
Buồng cho thuê: mỗi ngày	1 $ 00
thuê cả tháng: mỗi ngày	0 80
Buồng tắm: nước lạnh	0 20
tắm nước nóng	0 30
Buồng thợ cao: hai đầu (sen tóc)	1 bào
cạo một (sen râu)	5 xu

HÔTEL FRANCO-PHÁP HANOI

77 - 79 — Route Mandarine — 77 - 79

Phố hàng Long, gần nhà in gare Hanoi)

TELEPHONE N° 536

DELEULE & DETOUILLON

76, Phố hàng Trống, Hanoi

CÓ BÁN:

Xe tập và xe máy đi MOTO hiệu PEUGEOT và hiệu ALCYON

bộ phụ tùng các thứ xe đạp, xe máy-tô, xe ô-tô

Sang đi sản

(của VERNET CARRON

Xưởng chữa xe ô-tô

Xin đến hỏi giá

HỎI CÁC NHÀ MẮC BỆNH ● XUYÊN, BỆNH HEN!

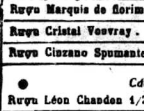
*Ai mắc các bệnh ấy mà khổ thế mà dân tộc, nên dùng thuốc Abyssine Exiard bằng bột (***RENIDE D'ABYSSINIE EXIBARD** *ou* **POUDRE***) thì bệnh sẽ đỡ ngay. Đã bột trong một cái điu, hoặc trên một mảnh kim khí mà đốt, rồi thở cái khói thuốc, thì tắp-tức đỡ ngay. Cứ thế mà xem, sẽ thấy hiệu-hiệu-lu thường Hội thuốc quốc Abyssine Exiard (***CIGARETTES d'ABYSSINIE EXIBARD***) công hiệu-nghiệm lắm.*

Trên cái bằng quốc-thông quanh hộp thuốc có in dấu-hiệu sau này mới là thực hiệu:

Gởi bán tại: **BLANC, Hanoi ● MONTÈS, Hanoi**

Kịp đến hiệu Cordonnerie **DUC-LONG Salle 58** *phố Tiên-Tsinh Hanoi mua bộ đồ xe khác, kẻo có ngày nguy đến tính mạng, vì ở đây có nhiều đồ mua tại PHÁP rất bền và đẹp.*

Catalogue France sur demande.

TRÀ SÂM-MẬU

Sâm sinh mười cỏ,
Vũ-đi một chiếm giai-kỳ.
Mậu phát nghìn rặng,
Sâm-Mậu đều khen mỹ-vị.

Đời vẫn thời gọi tên là « SÂM-MẬU LONG TƯỚC HƯƠNG TRÀ » vậy. Thứ trà SÂM-MẬU này ai cũng phải công nhận là ngon, hương thơm ngào-ngạt, thật là hạng nhất trong các thứ trà. Các ngài chưa có mua mà chưa. Xin mời đến số 59, phố Hàng Ngang và các số đại-lý kể ra sau này:

Nam-định: Hợp-thái-xương, Hàng-mắc Công-phát, Quảng-ký và Dị-thịnh.

Hải-dương: Phúc-nguyên, Nguyễn-lâm-Ký, Thuận-phát-trường, Thuy-ký-xương, Chế cát, Bông-tương-long.

Hải-phòng: Bảo sinh-tường, Lợi-sinh-tường, Bảo-hoa-hiên, Anh-lợi.

Lang-sơn: Cát-hưng.

Hưng-yên: Bảo-sinh-đường, Kiên-hưng.

Thái-bình: Thái-hoa-long, Nguyên-cát tường

Phủ-lý: Quang sinh-đường.

Thanh-hóa: Sinh-ký, Bát hưng.

Nghệ-an: Vạn-minh, Tuc-ký.

Tourane: Vinh-phát.

Tuần-hoàn: Cửu thái

Bình-giang: Nguyễn-thái-xương.

Yên-bay: Bảo-lợi.

Hiệu SÂM-MẬU

Số 59, phố Hàng Ngang, Hanoi

Kính bạch

NHÀ BÁ-CHUÔNG

TỨC LÀ HIỆU BÀO-CHẾ MONTÈS

54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Muốn chữa khỏi các bệnh về đường tiểu-tiện thì nên dùng thuốc:

ABLENNOL

là thứ thuốc chữa bệnh lậu rất thần hiệu.

Chế toàn bằng chất: Santalol
chất: Salol
và chất: Uroformine

Giá 1$80 một hộp

BỆNH LẬU

Thụt bằng thuốc LUGAR mà chữa lậu thì không gì hiệu bằng.

THUỐC THỤT LUGAR có nhiều chất quý ở loài thực vật, trị trùng lậu thì chóng quá; mà nhất là chữa không cần-thận nó nặng lên thì THUỐC LUGAR dùng nhẹ lắm.

THUỐC THỤT LUGAR không có mùi gì cả, giá dụ ống tiểu tiện thấy nóng hay khó chịu mà dùng ngay thuốc đó thì lậu có gần phát ra cũng tịt hẳn.

Hễ muốn giữ không mắc bệnh lậu, thì giao hợp xong rồi, dùng ngay THUỐC THỤT LUGAR.

Cứ thấy đầu ống tiểu tiện thì trong một ngày thụt 3, 4 lần.

Thụt sẽ để thuốc trong ống tiểu tiện độ 4, 5 phút, rồi sẽ nắn nắn ống đó.

Trước khi thụt thì phải nhỏ tiểu tiện đã, 2, 3 giờ xong rồi lại tiểu tiện nữa.

Trong khi lậu thì nên uống, thuốc SANTAL MARY và thụt THUỐC LUGAR thì đầu bệnh nặng thế nào cũng phải tiêu diệt.

Thuốc thụt Lugar. . . 1$75
Thuốc Santal Mary. . 1$00

Bán lại nhà bào chế CLASSAGNE số 59 phố Paul Bert Hanoi.

GRANDS MAGASINS REUNIS

PHỐ PAUL-BERT. — HANOI

CÁC VỊ ĂN THỰC UỐNG

Các thứ rượu mousseux

Rượu André Gallois	Một chai:	0 fr. 00
Rượu Marquis de florimont	»	10 fr. 50
Rượu Cristal Vouvray	»	9 fr. 00
Rượu Cinzano Spumante	»	15 fr. 00

Các thứ rượu champagne

Rượu Léon Chandon 1/2 sec	»	20 fr. 00
Rượu Pommery & Greno	»	25 fr. 00
« Berna » là thứ sữa Thụy-sĩ tốt nhất, ngọt.	Một hộp	3 fr. 75

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chủ Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)

Cuộc thi thơ

Của Noõ-rej-Quyên sõ-ej

MMMDXXV

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Kể mấy xuân thu nếp miếu đông.
Và nhận cung-tường in dấu khuyết,
Một nền giáo-dục dựng non Nùng.
Mảnh gương Thú Tử bao mờ tỏ,
Nét phấn Đình Lê đề nhạt nồng,
Xui khách tài-tình coi đó tá
Nên câu kỷ-niệm với non sông.

MMMDXXVI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Son phấn nghìn thu rạng miếu Đông.
Lễ nhạc nền xưa theo dấu Lỗ,
Cung-tường nếp cũ ngất non Nùng.
Dường Chu và dịp tay co vững,
Khánh vẻ đôi hồi giấc tỉnh không.
Chi kể Bắc Nam lòng kỷ-niệm,
Mấy phen hương lửa mấy phen nồng.
Nguyễn-như-Ý
Làng Phù-lưu, Bắc-ninh

MMMDXXVII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Dựng miếu nguyên từ Lý Thánh-tông.
Thế mạnh Nhi Nùng bày khí tượng.
Ấn sâu Thú Tử dấy trường cung.
Khoa-mình trước mở vàng kỳ Bắc.
Tân học nay quay bực mạn Đông.
Mới bốn nghìn năm còn mãi mãi,
Đạo thông trời đất để muôn long.
Phùng-văn-Toàn
Làng Hội-hợp, Vĩnh-yên

MMMDXXVIII

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Khổng miếu còn nơi giống Lạc-Hồng.
Bát ngát mùi hương đông nước Nhị,
Ngất-ngào hơi xạ đượm non Nùng.
Lâu Khuê bia rạng nền nho-giáo,
Hồ vọng hương soi nếu học-phong.
Trải biết bao mưa dầm nắng gắt,
Vẫn trơ như đá vững như đồng.

MMMDXXIX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long
Nức tiếng danh làm cõi Á-đông.
Kiết-ngưỡng cung-tường lân sóng Nhị,
Nguy-nga miếu vũ dang non Nùng.
Bể dâu tuy đã nhiều thay đổi,
Đạo Khổng-Nhan-gian vẫn kính sùng
Mới biết có tài bia tạc mãi
Nghìn thu chẳng lấp tiếng anh-hùng.
Võ-thiện-Lân, Haiphong

MMMDXXX

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long
Gốc đạo còn đây Chi-thánh cung
Cửu nhân xe tiền Thú Tử Bắc,
Tam quan trỉ đối Nhữ Nùng Hồng.
Giữ mưa khóa đổi nền nhân-nghĩa,
Hương lửa thêm lừng vẻ hiếu trung.
Âu Á Hồng nho ai tới đây,
Dự đồ nên mươn bực thiên-công.
Hoàng-đa Lang. Nam-định

MMMDXXXI

Nghìn năm văn-vật đất Thăng-long.
Thanh-miếu xem như miếu cổ-tung
Chói chói thu dương trên bến Nhĩ,
Cao cao lương mộc gác non Nùng.
Vẻ đồ thiên-địa tây vun Lý,
Mối cõi dương nay chính chấu Đông
Ngụ-lâm thơ đề trên đá mới,
Thức mấy năm về khói hương nồng.
Cử-nhân. Lưu-tiến-Chước
Làng Chi-phong Thái-bình

(Còn nữa).

HỎI CÁC NGƯỜI MẮC BỆNH TRĨ.

nếu các ông đã dùng đủ các món thuốc đều mà chưa khỏi thì nên mua thứ thuốc hiệu **POMMADE ROYER**, dùng độ ngày lấy tức thì chóng khỏi lắm.

Phát hộ tại hiệu Âu-hóa **ROYER FILS & Cie** ở Hanoi và chính hiệu **LAFON & LACAZE**.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Trong những độ trời nóng, thời tiết thay đổi, thường gây nên bệnh ghip.

Mắc bệnh ghip, thường sốt ho, nhức đầu, đau ở khớp xương.

Muốn trị bệnh ghip, chỉ có một thứ thuốc, là:

Cachets du Docteur Rascol

0$60 một ống sáu cachets

TAM-TÌNH-Y-QUÁN

Phố hàng Dầu, số 35 — Nam-định

Điều Tam tình có thầy thuốc xem mạch biết thực hư bệnh nhân trị bệnh biết bệnh, lấy bốn chữ hoàn tàn cho Âu cứ được cực tinh tế chữa để các bệnh mới lâu đã mau dứt trong số sống phòng sau chóng cũng được bồi sinh khỏi tử. Người giàu có lấy phải giá, người nghèo cũng qua không tiền xin thuốc cũng cho. Chữa các bệnh như sau này: Đau ống mông tinh gì tinh, hoạt tinh, mau xuất dương tuy không đề, đau đi tinh, huyết không điều, huyết ít, huyết đau, huyết đói, huyết tinh, khí hư sinh sinh đau, bần nên bệnh này thầy gia nhiều thuốc ra trên chẳng không dứt bao giờ đề không khỏi, các chứng đau bụng đau lưng kinh nguyệt hư nên đau đầu nhức, thế nước chân tuyết, nữ nguyệt bế huyết, huyết bằng huyết, phong thấp, tê chứng, bất nhiệt là bệnh, phải chăng, giá mỗi hộp hay là chai 1 đồng.

Bệnh mới có cũng cần nay xa cũng mời nên hiện cần, nên nên giờ thì khỏi mà mất không có nên, nói về bệnh, trẻ con sau khi đau, nước, đi

Cần xa giảng nên. Ân điều chữa khỏi rồi gửi nên không tin chữa xa nhau đau nên thường mới đau 1 đồng thư 1 đồng thư 1 đồng thư mới khỏi 1 đồng. Thuốc bổ sau, nhưng sung bổ hoàn giá 1 đồng, giá đều 1 đồng được cả mới hộp 1 đồng.

Thuốc có 3 phiếu ngài nào ăn năng đã lâu năng ảnh hưởng, đi về đi làm được thứ 3 đồng, chai [illegible] nên xa 1 nên gửi khách ở xa viết thư về kỳ [illegible] nên xong gửi thuốc về nay gửi cách tinh hoa giờ ngày mai gửi mandat bước, tin đề nhau sau nay M. TRẦN-ĐẮC-SỬ chủ TAM TÌNH-Y QUÁN ở Nam định

Nhà Bán-đồ « TAM-TÂM » Hà-nội, ở phố hàng Trống. Chủ-nhật, thứ năm nào cũng có bán từ trưa giờ chẳng.

NHÀ BÀ-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Những người xanh bủng, huyết kém, nhất là con gái, những người đau mới khỏi, những người bị ngã nước mới khỏi nên dùng thuốc

Peptonate de fer MONTÈS

Trước mỗi bữa cơm chính uống mấy đợt.

Giá tiền 0$90

祥和裕
YU-WO-TSEONG

VENTE EN GROS
68, Rue des Cantonnais, 68
Hanoi (on kin)
TÉLÉPHONE N° 256

Bản-hiệu có bán nước các thứ vải nhiều, nang tơ nhiều lắm, hàng thật tốt, giá thật rẻ.
Có bán số nâng ra (Bắc-kỳ) như thế nguyên, lĩnh, lụa, bông, quế, nến nến và hàng Saigon năm lĩnh, thu, nến nến.
Nay mới có đủ các mặt, lăng thêm, mượn đan và mới mặt rộng khổ. Hàng hàng nay bán buôn lăng lắm, cho không bán lẻ nữ không có mẫu gửi đi xin kính, vì hàng các nguyên không thể cắt được.
Quí-khách ở gần nên đến bản hiệu mà mua, còn ở xa thì gửi thư về bản hiệu xin gửi mostre recommandé.
Cảo-bạch
2010 YU-WO-TSEONG

Nếu ai mắc phải bệnh tinh ở Lậu và giang-mai ở lâu hay mới, hãy nặng hay nhẹ mà muốn được mau khỏi, không tốn tiền lại không lại về dương sinh dục, nên lập tức dùng thuốc của hiệu TỔ-NGỌC-LIÊN, n° 46, Rue Principale à Đáp cầu, vì hiệu ấy là một nhà chuyên-trị bệnh thuốc bệnh tinh đã có tiếng không nghỉ nào là không tiếp được giấy ngợi khen và minh tạ ở nếu cơ gửi lại.

Ở Hà-nội có gửi hiệu Kim-đức-giang, số, phố hàng Bồ và ở Bac hiệu Phương-nguyên phố Paul-Bert làm đại lý bán bộ.

Lại về chốn cũ

Hiệu LỢI-THẢI bán đồ vàng bạc có lời kính cáo để quý khách gần xa được biết rõ bản-hiệu đã lại giao về nhà cũ số 108, 110, phố hàng Buc, Hanoi

Quý-khách chiếu cố xin cứ gửi thư ba tiền đất đề, bản hiệu sẽ chiếu theo thời giá mà gửi hàng đến tận nơi.

PHONG-TÀI

BOTTIER
43, Rue des Pipes — Hanoi

Kính trình quí khách,

Bản hiệu có tiếp được nhiều thứ da tốt đẹp. Bản-hiệu mới soạn Catalogue mới quý khách cần dùng xin gửi thư về Bản buôn tính giá cắt hạ.

PHONG-TÀI kính bút

NƯỚC HOA HIỆU L. T. PIVER

Nước hoa Floramy . . . . 0$95
Nước hoa Pompéia. . . . 0.95
Nước gội đầu Pompéia . 0.65

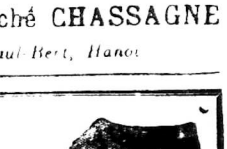
GIÁ HẠ NHẤT Ở BẮC KỲ NÀY

Bán tại nhà Bào-chế CHASSAGNE
Số 59, phố Paul-Bert, Hanoi

NAM-KỲ VÀ TRUNG-KỲ
MỖI TỈNH MỘT NHÀ

Mỗi tỉnh bản hiệu cần một nhà hàng đứng nhận bán giầy vải mũ của bản-hiệu, cấy người nào có lòng giáp, xin viết thư cho bản hiệu

Nguyễn tiến Bàm dit Thuận-Thành
Bottier Chapelier
7 rue des Caisses Hanoi

Giá giầy đã in ở bìa số 6 của bản hiệu, nay xin tính hạ giá ở tarif n° 7 ha nhiều

C. J. BONNET

là hiệu tơ lụa tốt hơn cả

CAO-BẠCH

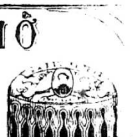
Hiệu Lan-Phương chúng tôi chuyên làm Khăn xếp đã lâu năm, vẫn được qui-khách sẵn lòng tin cẩn. Nay bản-hiệu lại thay đổi kiểu dáng mới thực là thanh nhã, đa lạ, duôm rất thâm. Vậy xin có lời kính cáo để qui-khách sẵn lòng chiếu cố. Cách đo đầu bằng cái lai giang mỏng cho đúng bề vào thư gửi để cho hiệu, làm xong xin gửi ngay theo lối Tinh-hóa giao-ngân; tiền cước qui-khách sẽ chịu cho.

Khăn lượt tây 7 nếp giá . . . 4$00
— nhiễu tây có satin. . . 3 80
Khăn lượt ta hạng tốt. 2$50 2100
— vừa. 1 20. 0. 60

Và có bán giầy trắng không cổ để cao-su hoặc giá 1$40 một đôi

2110 LAN-PHƯƠNG N° 79, Hàng Đào, Hanoi

SẮP MỞ

Ba

PACHOD Frères & Cie LYON

2050

Hiệu bào-chế J. BLANC

L. BLANC kỹ-nghệ-sư

Lập ra năm 1888 ta thường gọi là hiệu thuốc Lập-lăng ở phố Trang-tiền (Rue Paul-Bert) số 31 Hanoi Tonkin

Giây nói số 89

NÊN BỀN BỘ MÀ HƠI

OXYDE HYDROBENIQUE *Thuốc nước . . .* Giá: 1$25
GRANULE HYDROBENIQUE *Thuốc hạt . . .* Giá: 1 25
Đều là thuốc bổ để trị bệnh lao bệnh ghip và các bệnh đau phổi rất hay. Người lớn trẻ con đều dùng được cả.
DÉPURATIF BIBAL. *Thuốc tẩy huyết và tiêu độc (ta thường gọi là thuốc lọc máu) trừ các bệnh đau xương đau mình, mụn mọc ở mặt, trứng cá, v. v.* Giá: 1$30
SIROP D'HÉMOGLOBINE SOLUBLE. *Thuốc trị bệnh hao mòn xanh xao rất là thần hiệu. Mỗi lần trước khi ăn cơm uống một thìa to . . . . . .* Giá: 1$25

Ai ở xa có cần hỏi gì cứ viết thư về, bản-hiệu xin trả lời ngay.

Thuốc chữa bệnh lậu rất thần-hiệu là SANTAL MA

Giá 1$00 một lọ
Ở TẠI HIỆU BÀO-CHẾ CHASSAGNE
59, Phố Paul Bert số 59 HANOI

NHÀ BÀ-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Bệnh đi, rửa xưng da dày, đau da dày, ăn không ngon, nấu bụng, khó tiêu. Có thể sinh ra các bệnh khác nữa.

Muốn khỏi các bệnh ấy thì nên dùng thuốc:

Elixir Tridigestif

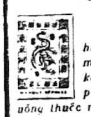
có các chất Pancréatine, Diastase và Pepsine.

Giá mỗi chai: 1$80

Có bán tại: Nhà Bà-chuông [illegible]

NHÀ BÀ-CHUÔNG

Tức là hiệu Bào-chế MONTÈS
54, Phố Paul-Bert, Hanoi

Thay huyết xấu.
Trị bệnh mất máu, khí huyết suy yếu thân thể mỏi mệt gầy còm, hay ốm kèm huyết sinh ra rão phải làm cho hay ho bắt uống thuốc này rất dễ, vì có mùi thơm, không có lợm giọng bao giờ!
Bài thuốc hay có hỏi-đáng các quan 7 hãy thuốc chứng-chỉ là hay.

Ấy là:

Thuốc nước bổ huyết
MAU BO 1$40

yếu đuối vàng vọt

GẦY MÔN

Thuốc SIROP
DESCHIENS
có huyết sắt

Làm cho thong thả mau mau, ấy là mười vị thuốc nên, nên Lương-y trở bình.
Thuốc này bán hàng khắp hết các nơi. Các nhà thuốc tại thành Paris đều đồng nơi Tiền mua tại Paris: DESCHIENS, 5 chiếc Paul-Bert et rue de la Paix.

CÁC NHÀ THẦU KHOÁN! CÁC NHÀ CHỦ NHÀ

NÊN CẦN THẬN!!!

VỀ VIỆC KHI DÙNG MỘT MỌI ĐỒ

NÊN MUA KHI DÙNG

S.A.C.M TOÀN BẰNG THÉP RUTEN

CÓ THỂ DÙNG BÊN KHI MUA HẾT MỚI THÔI
CÓ CHỨA SẴN NHIỀU KIỂU ĐƯỢC THỨ GỌI HÀNG NGAY
CÓ CÁC KIỂU ĐỂ ĐẶT CÁC MÁY
Cho các nhà máy, nhà máy rèn, máy giặt, có bộ dùng về nông nghiệp v. v.

Ste ANONYME de CONSTRUCTIONS MÉCANIQUES à HAIPHONG. Giây nói số N° 62
Tên viết tắt: CABESTAN

CÁC NGÀI CÓ THỂ ĐƯỢC

MỘT TRIỆU

HOẶC 500.000, HOẶC 200.000, HOẶC 100.000 QUAN

Muốn được một số tiền ấy, nên mua một cái vé

CRÉDIT NATIONAL 1920

Lúc mua vé thì giá 20 quan, cứ cứ đúng tám 20 tháng mỗi tháng lại mười quan. Hộp tiền đến, tiền được ngay các vé trúng mười có quyền số-hiệu bổ vé trúng số thì được số tiền. Mình chỉ nhớ lấy vé mình định mới là, thực hiệu chơi không ngại đến, mà đã được dự các cuộc rút số, lại được cả quy v... nơi mua vé về quy có sinh lợi-tức.
Và Crédit National mỗi năm có kỳ dự cuộc rút số là 1er Janvier, 1er Février, 1er Avril, 1er Mai, 1er Juillet, 1er Août, 1er Octobre, 1er Novembre

1 lô.	MỘT TRIỆU
1 lô.	500.000 quan
2 lô.	200.000 quan
3 lô.	100.000 quan
6 lô.	50.000 quan

Tiền rút số tiêu kỳ trong một năm cộng là 20 triệu quan

Như vậy rất số cũng dễ trúng lắm

Muốn dự các cuộc rút số kỳ, nên gửi 20 quan cho ông chủ-nhiệm nhà:
BANQUE NOUVELLE, 8 Rue Papere, MARSEILLE (France) R. C. 6576

Việc bán vé này theo như bản lưới ngày 13 Mars 1900, của nhà nước cho

Do Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74) tặng Huỳnh Chiếu Đẳng chú Kho Sách Xưa Quán Ven Đường. (Từ microfilms của Đại học Cornell)